

De presumptionibus

appellatis p*ro* iudiciis p*ro*cessit ad talē vel talem
actū vel i*n* ipm appellante culit s*n*iam excom
municatois de facto. vel pdic*t* aduersari*p*
appellat*p* ipm appellante domo vel fundo p*ro*
dicto. et ipsi*p* possesse spoliauit. ut supra in
alijs formis

Exceptiones appellati contra appellantem
Appellat*p* aut p*ot* se sic defendere excipiēdo
i*n* appellationē. et ipam ipugnādo h*ab* modo

Procurator p*ro* curatorio no*i*c. Semper
n*on* appellati excipiēdo i*n*tra appellationē p*re*
sam L*iti* appallatis. Et eandem appellatio
nem impugnādo p*ro*ponit. et dicit q*uo*d ipsa p*re*sa
ipsius tit*u* appellatio nulla est et cassa pro eo
non est interposita infra decem dies. vel in
terposita est p*er* eum qui mandat*n*ō habuit
appellant*i*. vel licet ab interlocutorio vel g*ra*
namine v*l* eti*a* a diffinitiu*m* ex intervallo sit
appellat*i*. n*on* tam*e* in script*s* sed verbo t*at*u*m*
Vel quia licet fuerit interposta appellatio.
apostoli tam*e* infra t*ps* c*o*gru*m* petiti n*on* fu
erunt nec recepti vel ipa appellatio iusto ces
sante impedimento infra terminū talē a iu
dice statut*u* vel infra annū n*on* est p*er* appellat*i*
tem p*ro*secuta. Unde iurisdictione et disposi
tione deserta est appellatio derelicta et dimis
sa. et causa ipa cor*m* priore iudice tractanda
et finieda. vel s*n*ia diffinitina executioni de
bite demādanda. Vel licet sit appellat*i*. ipa
tam*e* appellatio ex falsa et frustratoria causa
est omissa. et male ac iniuste interposta. Et
p*er* priorē iudicē b*n* et iuste p*ro*cessum ex tali v*l*
tali causa. Quare petit p*ro*curator predictus
no*i*c quo supra. quaten*p* p*ro*nunciet*s*. decer
natis et declare*s* pdictam appellat*o*em p*re*
sam ex causis p*ro*missis fuisse et esse irrit*u*. nul
lam. et inan*e*. vel desert*u* derelicta et dimiss*u*
vel p*er* dictū L*iti* male et friuole appellat*u*.
Et per iudicē a quo bene et legitime p*ro*cessū
vel iuste p*ro*nunciat*u* et interlocut*u*. Ipsa*q*s
asserta appellatione n*on* obstat*p* dictum iu
dic*e* priorē sua posse et debere iurisdictione
ut et p*ro*cedere in p*ri*ncipali. vel s*n*iam pdic*t*
fuisse et esse executioni demandand*u*. et ipm
appellant*e* eidē appellato i*n* exp*er*is legitimis
demand*u*. atq*ue* pdēnetis iusticia exigēte.
salvo iure corrigēdi. addēdi. mutādi. dimi
nuendi. ut est moris. Et tant*u* de appella
tionib*s* et plurib*s* alijs dicta sufficiat

Incipit tractatus presumptionum.

Resumitur cō

tractus simulat*p* sine ali*q* p
batione his casib*s*. Primus
inter patrem et filium. ff. de
p*ba*. l. qui testamētū. Secū
dus inter maritū et uxorem
ff. de dona. inter vi. et uxore

p

.l. q*u*ntus mucius. et l. si sp*ol*us. h. certa. et l. i*ij*
h. i. L. de p*ra*hab*e*. empt*e*. et vendit*e*. Terti*p* est
de auctoritate p*sta*nd*a*. l. v*l*. h. sine domino
Alij recolligunt*f* in l. p*ro* diuersas. L. māda.
et l. ab Anastasio. que loquunt*f* de cessione
fraudulosa. Et q*uo*d dictū est in uxore p*ot* eti
am dici de yconomy. et h*ec* l*ra* quā habem*p*
L. de epi. et cle. aut. legitimā. Ibi d*r* in glo.
et in ter. q*uo*d ea que p*ra*stant ep*m* acquisi*u*isse an*m*
episcopatu*s*. et que in iure successionis usq*ue*
ad quartū gradū habuit q*uo*d de illis dispone
re p*ot*. de alijs ac*q*uisitis ipsi*p* episcopat*p* non
sed remanēt eccl*e*. Et dicit glo. ad quartū
gradū. q*uo*d v*l*tra p*sum*if q*uo*d affectionē eccie et n*on*
affectionē cognatōis vel agnitiōis ac*q*uisi*u*
set. hoc idē est in alijs clericis. Idē est in ad
ministratore q*uo*d in yconomy eadē rōe. q*uo*d q*ui*
bet p*ro*curator tuto*p* aut ali*p* negociator seu
negociū gerēs alteri*p*. si acquirit p*sum*if de
bonis que in manib*s* habuit ac*q*uisisse. n*isi*
p*ra*ariū doceat*e*. vide eti*a* in. c. inquirenduz
de pecu. cle. in ter. et glo. q*uo*d eti*a* res empeas p*ro*
platū poterit v*l*dicare s*i*b*il* licet sue sunt. si p*la*
tus emis*e* eti*a* eas eti*a* n*on* i*e* eccie. quia d*o* bo
nis et pecun*u*s eccie presumunt*f* emp*e*. vide
eti*a* glo. inde sensib*u*is facultas. L. d*o* iure fisci
li. et q*uo*d delegat*p* eti*a* n*on* vis*u* allegatōib*s* dele
gati ad aliquā pu*ni*ciā regēd*u* deputati p*u*nt
tollere ea que delegat*p* sup*er*lucratus est v*l*tra
debitū. ut ibidem

Presumif ignorātia n*isi* p*be*t sc*e*tia. ff. d*o*
p*ba*. l. ver*p*. L. de ep*s* audiēdis. l. si legib*s*
L. qui milita. non possunt. l. super bis. et ad
terculia. l. ac*si*.

Presumif aliquē h*ab*e*m* bona fam*u*. L. q*uo*d mili
ta. n*on* possunt. l. sup*er* seru*m*. L. d*o* p*scrip*. l*o*. t*e*.
x. vel. c*xx*. anno*p*. l. sup*er* l*ogi*

Presumif alijs viuere n*isi* p*be*t mortuus.
L. de dona. in*v*i. et vx. l. si vn*p*. et aut. hodie

L. de cap*s*. et postliminiū reuer*f*. l. nec nos

Presumif alijs sane mētis fuisse. n*isi* p*be*t

p*ra*ariū. L. de codicil. l. nec codicillos

Presumif et om*ne* i*te* bon*p* q*uo*d semel fuit bon*p*.

De presumptionibus

ff. deremissi. l. non ois. s. a barbaris. et sic ex vita precedente presumit p pente siue in bonum siue in malum.

Presumit omni tpe malo q semel malo. ff. de accusa. l. si cui. s. eisdem

Presumit spontanea voluntas nisi pfect coacta. L. qd met cau. l. ii.

Presumit indign officio ordinat iuritus. L. de epi. et cleri. l. si quicq

Presumit falsari si suspecta scriptura rta in iudicio ut fidem apponat. L. d pba. l. in be.

Presumit q miles pecunia no recipiet mutuo. L. de epi. et cle. l. si quicq. nisi i castreis negotiis. L. ad mate. l. fi. Et est presumptione iuris et de iure. quicq no admittit pbatio in orarium.

Presumit patrem et matrem voluisse reservasse vel alteri p eis acquisita nisi specialiter in aliu transponat. L. de secundis nuptiis. autem. nunc.

Presumit et fratrem bona castrense voluisse pertinere fratri relinquendo sibi bona paganica. L. de testa. mili. l. i.

Presumit mulier stipulata fuisse dote sibi retinere cum extraneus dederit p ea nisi extraneus dote sibi reddi specialiter fuerit stipulus. L. de rei vro. ac. l. i.

Presumit aliquem possidere q sub imagine alterius psonae possidet quem supposuerat. L. d distrae. pig. l. et q sub

Presumit q aliquis sit idoneo. nisi pfect orarium. de seru. in or. faci. c. i.

Presumit ppter naturale affectu q filio voluerit in continentem patrem liberare quem voluerit esse liberatus ab actu tute. ff. de liber. legil. aurelius. s. Titi. testame.

Presumit roe proximitatis. L. de donati. l. censualis

Presumit q aliquis ex posteriori actu. ff. ad Liuia de adul. l. si qd. et ibi est psumptio violenta. sic est ptra pcessum et iuictum

Presumit aliquem habuisse anim occidendi. pcutiendo aliquem. nisi pfect orarium. L. ad. l. cornelia de sicca. l. i. et. co. ti. l. i. s. diu. Et psumptio dicitur esse de pnti ad pteritum.

Presumit aio iniuriadi aliquem dixisse pba que vident inuidiosa nisi pfect orarium. L. de iuu. l. si no iuich

Presumit aliquem fuisse filium mariti natu ex uxore viri et ea pnte existente et econuerso

Presumit ptra filium si p fuit absens p dece annos. ff. q sui vel alieni iuris. l. filium

Presumit suspecto q opas gerit iuicio. s. s. ff. de pnu. l. que oia.

Presumit q poteti non sit facta iniuria. nisi aperte pfect impotencia. ff. qd met cau. l. non est verisimile

Presumit aliquem acceuisse snie q in multis casib fecit qd ptnet in snia. ff. fami. herci. l. quedam.

Presumit acceuisse snie q dilatioris petit ad solvendu. L. dere iudi. l. ad solutioem

Presumit agere et petere iudiciu pbris q ab hereditib aliquem emit vel traduxit et silia fecit. ff. de inoffi. testa. in. l. fi.

Presumit aliquam esse uxore nisi pfect orarium. ff. de ritu nupt. l. in libere. et in. c. illud. d. psumptio

Presumit aliquis bono si natu est d. pgenie bona et econtra. ff. de redibitio. l. si seru. s. q macta cipia vendunt

Presumit uxore brc acquisita de bonis marii. nisi pfect q aliu de habuit. ff. de dona. iter vi. et ux. l. qntus mucius.

Presumit q sibi puidere. als. pspicere velit q ea ditor dote dedit ut sibi redderet. etiaq in illu casum q fuit expstus. nisi orarium probetur p mulierem. ff. de pdi. causa. data. l. si extraneus

Presumit inuito nisi pfect volens se fecisse q omnia bona sua alienauit. ff. de seruitu. priedio. vrba. l. inuitu

Presumit q usque sunt pmissae que logo tpe sunt solute. ff. de vsu. l. cu de in rem

Presumit debitor liberalis q hz instrumentum debiti cancellatum vel incisum. ff. de solut. l. si cyrographum

Presumit mulier ex alio decepisse que post mortem viri ultra. p. menses pepit. i. aut. de restitu. et ea q parit. p. menses post viri mortem. s. mulier. Hec tñ psumptio fit de pnti ad pteritum. et parit q viri defuncti q post mortem ipsius nascit. Aquicenna sen. eti. di. in septimo parit et viuit. in. et. morit. in. ix. viuit. l. c. morit. Ergo mulier paries viuui in. viii. vel post. q. mensem a tpe mei cccubitus no est meus et vide glo. in dicta autent. in. s. mulier. vbi nota. pfecto q no solu no est meus q post. q. mensem nascit. sed etia q post. p. menses qrtavt qnta die. q. mensis nascit. Ha mulier p deceps mensis et duos dies potest filium in vetre portare et in pl. Et no. etia q pl. q sex menses portet. et oportunitate nature q tanto tpe portet. vide p isto. l. septimo mense. ff. de sta. bo.

Prologus

Presumit de p̄terito p̄tra p̄ns. vt colligitur ff. quib⁹ modis pig. vel epo. sol. l. sic. s. super vacuū. Nam sicut p̄tra aliquē i suo bñficio p̄scrūādo. ff. de inoffi. testa. l. papinianus. s. meminisse.

Presumit q̄ res filij sunt patris. L. de pba. l. siue possidetis

Presumit oia solēnit acta in instrumēto p̄missa. insti. de inuti. stipu. s. si scriptū

Presumit q̄ aliq̄s sit p̄petuo furiosus q̄ i fu-
rōre est. L. de vſu fruc. l. ambiguitatē

Presumit donatiōem factā aī matrimonii
um fuisse factam tpe matrimonij. ff. de iure

doti. l. si res

Presumit aliquē pactū fecisse de pignore n̄
petendo si de pecunia paci⁹ est. ff. q̄b⁹ modis

pig. vel epo. sol. l. soluit

Presumitur infantē p̄mo mortuū quando
ipse ⁊ mater in naufragio port⁹ sunt mortui

ff. de pac. dota.

Incipit summa magistri Dominici d ci-
uitate Uisentina. qualiter notari⁹ archiepi-
scopoz ⁊ episcopoz debeant notarie offici-
um exercere

Rne datū op-
timū ⁊ omne donū pfectuz
desursuz est pcedēs a patre
luminū. Lū reuera ois sa-
piētia honor facultas vir⁹
⁊ potestas memoria ⁊ intel-
ctus ⁊ cetera bona que p̄ humanū gen⁹ re-
gunt ab illo pcedunt patre q̄ creauit ex nibi
lo vniuersa. Eā ppter siquidē vt p̄terita ⁊ p̄-
sentia reducant ad capacitatē memoria i fu-
tura. Lū inter cetera bona ⁊ virtutes xp̄i i
sacris scripturis memoria q̄ pluriū com-
mendat. cū dicat Seneca. Inter hūane na-
ture cōmoda nil dign⁹ memoria reperitur
in xp̄i noīe ⁊ in eiusdē grā q̄ plures docto-
res periti a iuris canonici ⁊ ciuilis existēt cli-
peo p̄muniti. ⁊ n̄ ignorēt prudēter ac discre-
te tanq̄ causaz defensores aduocatōis offi-
ciūm exercere. ⁊ tanq̄ magistri doctores iu-
dices ⁊ iuris consulti causas cum maturitate
debita terminare. nō tamē quendā certū ſ-
bor⁹ modū rōe cursus ⁊ fm dictaminū ma-
teriam tanq̄ practicā ppter ſbor⁹ dissuetudi-
nem ſciūt aliquaten⁹ ordinare. Lū nō nul-
li in ſtilo dictaminis quadā verbor⁹ plixita
te ſubam ſiue naturā rei ſue minime ptingē

tem. alij vero imprope. alij autē imprekte. q̄
arengas volūt pēdere. alij etiā inducunt q̄
plurimas nouitates. Idcirco ego Dñicus
dñci orūdus de ciuitate Uisentina in arte
dictatoria discipul⁹ discreti viri dñi Johis
feuerini boñ. me. quondā archidiaconi ca-
lagoritān. ⁊ theſaurarij uisentini q̄ p ſpacī
um tpis ⁊ p̄tinue circa officiū notarie cū di-
ligentia maxima fui ſolicit⁹ ⁊ attent⁹. Hō ſi
militidinarie. nō metaphorice. nō p alle-
goriam. nec diffuſe ſz plane ⁊ pprie. Licet in
ſcientia memoria ⁊ intellectu inſufficiēs exi-
ſtam. nō tñ ſapientū ⁊ peritoꝝ eruditioñem
q̄ videt quedā impossibilitas nature. vt di-
cit canon. Supuacuis laborat impendis
q̄ ſolē faciō nitid⁹ adiuuare. Sed ad inſtru-
ctionē quoꝝ uandā nouicioꝝ in arte dictato-
ria diſcere volentiū ⁊ pdeſſe quandā brevē
ſummā fm quā notari⁹ archiepiscopoz et
episcopoz debet notarie officiū exercere. et
alias etiā lras incipiēdo p ordinē in hoc bre-
uissimo volumine cōpilabo

Explicit prohemium

Incipiūt capitulo archiepoꝝ ⁊ epoꝝ.
Primo ſequitur forma litteraz in cauſa pe-
cuniaria

Sequitur ⁊ alia quando rector ſpoliat cle-
ricum ſuo preſtimonio

Alia citatio ſ prochianos denegātes ſolute
re decimas oblatōes ⁊ alia ſua iura rectori.

Alia citatio p̄tra rectorē recipiente ad di-
nina parrochianos alterius ecclie

Alia citatio p̄tra ſubditos prauitatē vſu-
rariam exercentes

Litatio i cauſa matrimoniali qñ vir dixer-
tit ab uxore ſua ⁊ p̄trapit de facto cū ſecūda.

Litatio in cauſa matrimoniali quando vir
non vult cohabitare uxori

Litatio in cauſa matrimoniali quādo ema-
nat ad iſtātiā uxoris pro eo q̄ eſt affini-
tas inter ipsum ⁊ virum

Litatio in cauſa matrimoniali eo q̄ vir p̄
pter impotētiam ppetuam nō cognouit ux-
orem cū p̄ trienniū p̄tinue cohabitauit eidē

Alia citatoria ſup adulterio cōmiffo

Sententia lata p matrimonio ſepando qn-
tuſ ad cohabitatoꝝ thori occaſiōe adulterij

Sententia diffinitiua p matrimonio lata
quādo ſecundū matrimonii de facto cōtra

ctum decerniſt eſſe nullū

Sententia p matrimonio lata